

УНИВЕРЗИТЕТ “СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЈ”

**ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ,
СПОРТ И ЗДРАВЈЕ**

**ИЗВЕШТАЈ ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА
НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ,
СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ЗА ПЕРИОДОТ
ОД 2014-2016 ГОДИНА**

Скопје, 2016

1. ВОВЕД	4
2. МИСИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ	5
2.1. Стратегија за остварување на мисијата	6
3. ЦЕЛИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ (ФФОСЗ)	6
4. САМОЕВАЛУАЦИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ (ФФОСЗ)	7
4.1. Опис на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје	7
4.2. Внатрешна организација на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје	8
4.2.1. Основни внатрешни организациони единици	8
4.2.2. Други внатрешни организациони единици	8
4.2.2.1. Институт за научно-истражувачка работа во спортот	9
4.2.2.2. Центар за анализа и обработка на резултати	9
4.2.2.3. Центар за кариера	9
4.2.2.4. Центарот за физичко образование	9
4.2.2.5. Лаборатории	10
4.2.2.6. Одбор за соработка и доверба со јавноста	10
4.2.2.7. Одбор за поддршка (алумни) на Факултетот	10
4.2.2.8. Библиотека	11
5. СТУДИСКИ ПРОГРАМИ	12
5.1. Додипломски студии.....	12
5.1.1. Карактеристики на студиската програма - I циклус четиригодишни академски студии за физичко и здравствено образование.....	12
5.1.1.1. Содржина на студиската програма за предметна настава по физичко образование или Прв циклус академски студии за физичко и здравствено образование.....	13
5.1.1.2. Број на студенти на Прв циклус академски студии за физичко и здравствено образование.....	14
5.1.2. Карактеристики на студиската програма - I циклус стручни студии за спортски тренери.....	15
5.1.2.1. Студиска програма за спорт или I циклус стручни студии за спортски тренери.....	16
5.1.2.2. Број на студенти на студиска програма за спорт или циклус стручни студии за спортски тренери.....	16
5.2.2. Останати програми на I циклус.....	17
6. НАСТАВНО-НАУЧЕН, СОРАБОТНИЧКИ И АДМИНИСТРАТИВЕН КАДАР	18
6.1. Наставно-научен и соработнички кадар.....	18
6.2. Административен кадар.....	19
7. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	20
7.1. Интердисциплинарност на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје.....	20

7.2. ПОСТДИПЛОМСКИ СТУДИИ	21
7.2.1. Магистерски студии по кинезиологија.....	21
7.2.2. Магистерски студии по спортски менаџмент.....	22
7.2.3. Останати програми од втор циклус.....	23
7.3. ДОКТОРСКИ СТУДИИ.....	23
8. СТУДЕНТИ	24
8.1. Студентска анкета	24
8.1.4. Забелешка за подобрување на наставата	28
8.1.5. Мобилност на студентите	28
9. ПРОСТОРНИ И МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИ РЕСУРСИ	29
10. Логистика.....	31
11. Надворешна соработка.....	31
12. НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	32
13. ФИНАНСИИ	34
14. ЗАКЛУЧОЦИ	35

1. ВОВЕД

Овој извештај содржи внатрешна самоевалуација, односно оценување на работата на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, наставно-научниот и стручниот кадар и неговите студиски програми за периодот по 2014 година, кога е усвоен последниот Извешај за самоевалуација.

Во меѓувреме, како резултат на интердисциплинарниот пристап на кинезиологијата како наука, но и како резултат на широкото поле на интерес, што опфаќа не само едукација, туку и спорт и спортски активности и се разбира, здравје, бидејќи физичката активност може навистина да влијае на намалување на симптомите на некои болести и нивна полесна контрола (дијабетот, дебелината, покачениот крвен притисок, покаченото ниво на холестерол и триглицериди во крвта, деформитети на кичмениот столб и локомоторниот апарат и др.), но и подобар квалитет на животот, Факултетот се преименува во Факултет за физичко образование, спорт и здравје (ФФОСЗ). Правилникот за внатрешните односи и работењето на Факултет за физичко образование, спорт и здравје во состав на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” е објавен во Универзитетскиот гласник бр. 278 од 04.02.2014 год. Во истиот гласник е објавена и одлуката за добивање на согласност за промена на името од Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”.

Во самоевалуацијата учествуваше Комисијата за самоевалуација, која со одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот со деловен број 0201-270/3 е формирана на 10.03.2016 година. Комисијата е во состав:

- ред. проф. д-р Ленче Алексовска Величковска - претседател,
- ред. проф. д-р Александар Туфекчиевски - член,
- ред. проф. д-р Зоран Радиќ - член,
- наслов. доц. д-р Серјожа Гонтарев - член,
- наслов. доц. д-р Руждија Калач - член,
- студент Александар Василевски - член и
- студент Златко Стојановски - член.

За потребите на самоевалуацијата се земени предвид согледувањата на наставниците, соработниците, стручниот кадар и другите вработени на Факултетот. Освен тоа беше спроведена и анкета на студентите, за да се утврди и нивното мислење во врска со спроведувањето на наставата, видот на наставните содржини и начинот на нивното презентирање, односот на наставниците и соработниците кон студентите, начинот на спроведување на испитите и колоквиумите и формирањето на оценката.

Комисијата се состана повеќе пати, а сè со цел да се направи Извештај кој ќе ја отслика вистинската состојба.

2. МИСИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ

Главната мисија на Факултетот е создавање на здрава популација на деца и млади кои наместо да застрануваат по несаканите патишта (наркоманија, пушење, алкохолизам), ќе ги насочиме кон физичката активност и спортот. За да може тоа да се оствари, потребно е Факултетот да образува кадри кои ќе бидат стручни и кои со личен пример ќе можат да им покажат дека физичката активност и спортот навистина значат здравје, подобар квалитет на животот во секоја возраст, но и помалку болести, не само на оние кои се поврзани со неактивност, како дебелина, деформитети и заболувања на рбетниот столб и стапалата, туку и намалување на симптомите на некои други хронични болести (шеќерна болест, хипертензија, ревматски заболувања, остеоопороза и др).

Друга мисија на Факултетот е да се создаваат кадри кои ќе можат да работат со различни популации на единки и тоа, со децата уште од најрана возраст, бидејќи можат да придонесат во нивниот правилен развој, па сè до најстарата популација, за да им овозможат активен живот и самодоверба. Притоа, откако децата ќе ги стекнат тие здрави навики, сигурно е дека ќе ги спроведуваат и применуваат до крајот на животот.

Трета мисија на Факултетот е заложбата за доследно спроведување на Законот за спорт, со кој е предвидено во спортот да можат да работат само кадри со соодветно образование (VI/1 степен – Виш спортски тренер, VII/1 степен – Дипломиран професор по физичко и здравствено образование и Дипломиран спортски тренер по соодветниот спорт) добиено на Факултетот, кои се единствено стручни за работа во оваа област. Во нашата држава има преку 2000 спортски клубови, а во некои од нив работат необразовани и нестручни лица, а со тоа можат многу повеќе да наштетат, отколку да им помогнат на децата, младите и возрасните категории во спортот, но и во рекреацијата.

Четврта мисија на Факултетот е како единствена институција која од научен аспект се бави со спортот да ги обедини сите стручњаци од разни области, кои се професори на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, а кои преку вклучување во тестирања на различно ниво можат да дадат придонес во подобрувањето на спортската форма и резултатите на спортистите.

Петта мисија е афирмирање на Центарот за анализа и обработка на резултатите, во кој се создава база на податоци која ќе може да се користи за споредување на резултатите од различни популации на луѓе, од различни држави, возрасти, пол и од различни спортови. Во овој центар, сите студенти на прв, втор или трет циклус на студии ќе ги обработуваат резултатите за нивните дипломски, магистерски работи или докторски дисертации.

Шеста мисија е воспоставување соработка со останатите сродни факултети во соседството, но и во Европа, преку учество во заеднични проекти и размена на студенти и наставно-научен кадар. На тој начин би се овозможило не само,

приближување на наставните програми, туку и обука на наставниците во однос на методите и начините на спроведување на наставата и испитите.

2.1. СТРАТЕГИЈА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА МИСИЈАТА

1. За да ја оствари првата мисија, Факултетот треба да продолжи да ја спроведува наставата на постоечките додипломски (прв степен) студии во двете насоки - физичко и здравствено образование и стручни студии за спортски тренери по различни спортски дисциплини, постдипломски (кинезиологија и спортски менаџмент) и докторски студии по кинезиологија.
2. За да ја оствари втората мисија, Факултетот треба да отвори нови насоки како: физичко и здравствено образование за предучилишна и одделенска настава, здравје, кинезитерапија, рекреација и др. Со што ќе се формираат високо стручни кадри кадри способни да работат со популации од најраната до највозрасната категорија. Освен тоа, оваа мисија може да се оствари и преку вметнување на предметот физичко образование уште од предучилишната возраст со стручни лица од ФФОСЗ, но и зголемување на фондот на часови (најдобро 5 неделно), кои ќе можат да бидат мала противтежа на целодневното седење и неактивност на децата;
3. За да ја оствари третата мисија, треба Агенцијата за млади и спорт да почне да го спроведува Законот, според кој во спортските клубови можат како тренери да работат само лица кои имаат соодветно образование, спортски тренери по одредена дисциплина.
4. За да ја оствари четвртата мисија, треба вистински да функционира Институтот за научно-истражувачка работа во спортот на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје;
5. За да ја оствари петтата мисија, треба вистински да функционира Центарот за анализа и обработка на резултатите;
6. Шестата мисија може да се оствари преку зедничко учество на истражувачки проекти, со кои може да се споредуваат резултатите, но и да се утврдат насоките за во иднина и за поширок регион, потоа преку покана на професори од сродни факултети да предаваат на прв, но особено на втор или трет циклус студии.

3. ЦЕЛИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ (ФФОСЗ)

За да може Факултетот да ја оствари својата мисија, потребно е да се исполнат и целите на Факултетот, кои треба да помогнат во остварувањето на заложбата на наставниот кадар на Факултетот. Во таа смисла цели на Факултетот се:

- да се продолжи со едукација на кадри од постоечките студиски програми, но и да се отворат нови, кои ќе може да создаваат стручњаци со потребни знаења и вештини кои ќе можат да го прошират полето на дејствување на Факултетот;
- да се овозможи дополнително професионално усовршување на професорите по физичко и здравствено образование и спортските тренери, со

организирање на стручни и научни работилници и семинари за континуирана едукација;

- поддршка на научно-истражувачкиот развој преку стручно усовршување на кадарот на Факултетот, но и соработка со срдони факултети од блиската и подалечната околина.

4. САМОЕВАЛУАЦИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ (ФФОСЗ)

4. 1. ОПИС НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ (ФФОСЗ)

Факултетот за физичко образование, спорт и здравје е формиран како Факултет за физичка култура на 08.07.1977 година со одлука на Собранието на СРМ (Закон за основање на Факултет за физичка култура објавен во Службен весник на СРМ бр. 30/77 од 15.07.1977 година). Задолжен е за образување на кадри со највисока стручна подготовка од областа на физичката култура - кинезиологијата. На почетокот биле вработени 12 магистри и 4 соработници - помлади асистенти.

Денес на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје наставно-научниот кадар го сочинуваат вкупно 30 лица, од кои 18 се редовни професори, 3 вонредни професори и 9 насловни доценти. Освен тоа, на Факултетот предаваат и тројца наставници од други факултети.

Во согласност со Законот за високо образование, Стаутот на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” и Правилникот за внатрешните односи и работењето на Факултетот постојат следните органи на управување:

- Декан
- Наставно-научниот совет
- Деканската управа

Деканот е раководен орган, кој го претставува и застапува застапува Факултетот во земјата и во странство. Се избира од редот на редовните и вонредните професори, со тајно гласање на Наставно-научен совет, има мандат од 4 години со можност за уште еден реизбор. Изборот го потврдува Ректорот на Универзитетот и Сенатот на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”. На деканот му помагаат двајца продекани, за настава и за наука и меѓународна соработка), кои ги избира Наставно-научниот совет, на предлог на деканот. Наставно-научниот совет е највисок орган на управување и стручен орган на Факултетот, кој го сочинуваат редовните и вонредните професори, насловните доценти, и 4 студенти (по еден од секоја година). Деканската управа ја сочинуваат Деканот, продеканите, шефовите на катедрите, претседателот на Студентскиот парламент и секретарот на Факултетот, без право на глас.

Административниот кадар на Факултетот го сочинуваат стручен (административен) и технички кадар. Од административниот кадар 3 се со високо образование, 1 е со вишо и 5 се со средно образование.

На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, има две студиски програми на додипломските студии, кои во одредена мерка се компатибилни со сродните факултети во нашето соседство (Србија, Хрватска, Словенија, Црна Гора и Бугарија). Едната насока е физичко образование, односно I циклус четиригодишни академски студии за физичко и здравствено образование, а втората е спорт, односно тригодишни стручни студии за спортски тренери. Првата обучува идни професори по физичко и здравствено образование, а втората - дипломирани спортски тренери по одредена спортска дисциплина. На втор циклус на студии постојат две насоки - кинезиологија и спортски менаџмент. А на трет циклус студии, постои само една насока – кинезиологија.

4.2. ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

Согласно Статутот на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, Факултетот за физичко образование, спорт и здравје може да организира внатрешни организациони единици. Со Правилникот број 278 од 04.02.2014 години, тие се поделени во основни и други внатрешни организациони единици.

4.2.1. ОСНОВНИ ВНАТРЕШНИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ЕДИНИЦИ

На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје постојат 6 катедри, кои се формирани според научната област на која и припаѓаат, а со цел полесно усогласување и развивање на наставно-образовната, научно-истражувачката и апликативната дејност. Во нив се вклучени и наставниците и соработниците. На Факултетот се организирани следните катедри:

- катедра за индивидуални спортови
- катедра за спортски игри
- катедра за моноструктурални спортски активности
- катедра за теоретски и методски истражувања
- катедра за општествени науки
- катедра за биолошко-медицински науки

4.2.2. ДРУГИ ВНАТРЕШНИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ЕДИНИЦИ

На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, според истиот Правилник, постојат и овие единици:

- Институт за научно-истражувачка работа во спортот
- Центри
  - Центар за анализа и обработка на податоци

- Центар за кариера
- Центарот за физичко образование (како посебна организациона единица при Факултетот)
- Лабораторија
- Одбор за соработка и доверба со јавноста
- Одбор за поддршка (алумни) на Факултетот
- Библиотека

4.2.2.1. Институт за научно-истражувачка работа во спортот

Целта на неговото постоење е да се вклучи науката во спортот преку научно-истражувачка работа, преку поврзување на теоретската со апликативната дејност, односно давање на стручни и апликативни услуги на спортските клубови и спортските федерации, а сè со цел постигнување на подобри спортски резултати. Раководител на овој Институт на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје е проф. д-р Томче Андоновски, кој е вработен во Агенцијата за млади и спорт.

4.2.2.2. Центар за анализа и обработка на резултати

Целта на формирање на овој Центар, како внтарешна единица на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје е овозможување на стручна помош околу дефинирањето на предметот, целите, проблемот и хипотезите на истражувањето, правењето на матрици за внесување на податоците, внесување на податоците, нивно филтрирање и подготовка за статистичка обработка, интерпретација на добиените резултати, нивни табеларен или графички приказ и печатење на резултатите. Освен тоа, во Центарот ќе се меморираат сите внесени податоци и на тој начин ќе се овозможи формирање на база на податоци која ќе може да се користи за научно-истражувачката работа, но и нивно објавување во научни и стручни публикации. Раководител на овој Центар е вон. проф. д-р Георги Георгиев, кој е и наставник на предметот Методологија на истражувањата со статистика. Во работата на Центарот ќе биде вклучен и насл. доц. д-р Серјожа Гонтарев, но по потреба можат да бидат вклучени и други наставници, асистенти и докторанти.

4.2.2.3. Центар за кариера

На Факултетот се формира и Центар за кариера, што е во согласност со актите на Универзитетот. Делокругот на неговата работа е утврден со актот на основање. Овој центар сеуште не почнал да функционира.

4.2.2.4. Центарот за физичко образование

Во составот на Факултетот од 1992 година е и Центарот за физичко образование, кој според Правилникот 278 од 04.02.2014 година е внатрешна организациона единица на Факултетот. Во Центарот работат: 1 професор на

висока школа и 5 виши предавачи (од кои 4 се со докторат и 1 со магистериум). Но во моментот, согласно член 9 од Законот за пратеници, со денот на верификацијата на мандатот на пратеникот виш предавач д-р Чедомир Саздовски, работниот однос му мирува до истекот на мандатот.

Центарот за физичко образование реализира настава по физичко образование и спортски активности за студентите на сите факултети на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”. Последниве неколку години со залажба на Ректорот на Универзитетот, наставата се одвива без поголеми проблеми. Факултетите на кои се изведува оваа настава почнаа да плаќаат за истата, а сумата се пресметува по формула за нематична настава. Со залажба на Ректорот, Ректорската управа донесе одлука оваа настава да биде задолжителна во прва година на сите факултети на УКИМ, што за нас преставува навистина голема поддршка и признание за нашата работа.

Во овој момент наставниците од Центарот немаат сопствени простории за вршење на својата основна дејност, туку привремено се сместени и обавуваат настава на Машинскиот факултет во Скопје.

4.2.2.5. Лаборатории

Лабораторијата се формира за практично изведување на наставно-образовната, научно-истражувачката и апликативната работа. Во тек е набавување на најсовремена опрема за истата и обезбедувањето на просторни услови за нејзино сместување.

4.2.2.6. Одбор за соработка и доверба со јавноста

Ова тело е формирано за да се оствари соработка и доверба со јавноста, и со институциите кои вршат високообразовна дејност и научно-истражувачка работа. Овој одбор, според Правилникот 278 од 04.02.2014 година, е составен од 9 членови, и тоа:

- 3 члена од Наставно-научниот совет на Факултетот, од кои 2 наставници и 1 студент
- 1 член на Собранието на Р. Македонија
- 1 член од Министерството за образование и наука
- 1 член од Советот на град Скопје
- 1 член од Советот на општина Центар
- 1 член од од Агенцијата за млади и спорт на Р. Македонија
- 1 член од од Федерацијата за училишен спорт

4.2.2.7. Одбор за поддршка (алумни) на Факултетот

Овој одбор се формира за да им се овозможи на студентите кои завршиле на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, да останат во

меѓусебен контакт и меѓу себе, но и со Факултетот, за да можат да бидат во тек со новините во кинезиологијата. Освен тоа, клубот ќе им овозможи да развијат вештини и да стекнат знаења кои можат да бидат важни при вработувањето. Овој одбор веќе се формираше, а на нашата web страна постои формулар со кој се пристапува кон овој клуб и се оставаат податоци за понатамошен контакт.

4.2.2.8. Библиотека

Во библиотеката има преку 4000 книги. Меѓутоа за жал, нивниот број е мал, но и изборот од повеќе на книги од македонски и српски јазик, а многу малку има странски автори и многу малку современа литература. Библиотеката не е вклучена во електронски систем на размена на книги и учебници во земјата и во странство и не постои можност за нарачка на книги. Вработените не се информираат за набавката на нови книги. Во библиотеката нема компјутерски програми за наоѓање на библиотечни податоци, ниту за трансфер на библиографски информации. И бројот на странски стручни списанија е незначителен. Во библиотеката нема фотокопир. Поголем дел од наставниците имаат издадено учебно помагало (книги, скрипти или практикуми), од кое студентите можат да учат и истите се застапени и во библиотеката.

Во иднина би требало да се отвори и книжарница на Факултетот, за да можат студентите полесно да доаѓаат до потребната литература.

SWOT - анализа

Strengths: предности	Weaknesses: слабости
сметаме дека е добро формирањето на повеќе центри (за научно-истражувачка работа во спортот, за статистичка обработка на резултатите и сл., бидејќи на тој начин ги прошируваме компетенциите и полето на работа, што ќе овозможи соработка со други институции (други факултети, спортски федерации, рекреативци и поединци), но и создавање на добра база на податоци која ќе може да се користи во иднина за научни и стручни публикации.	слабоста на нашата институција е во лошите просторни материјални услови во кои се изведува наставата, што навистина ја отежнува и теоретската и практичната настава. Освен тоа, нарачана и пристигната е само дел од опремата која планираме да биде вклучена во погоре споменатите центри.
Opportunities: можности	Threats: закани
со формирањето на центрите како составни единици на Факултетот се овозможува да се планира наставата по физичко образование и спорт на целиот Универзитет, за која ќе имаме и финансиска поддршка. Освен тоа, ќе може да се искористи знаењето на нашиот кадар во работата не само со спортисти, туку и со единки и групи од различна возраст (од деца, бремени жени, возрасни, рекреативци) и тоа и здрави и болни, особено од болести кај кои физичката активност може да ги ублажи или намали симптомите (дијабетот, дебелината, постоперативни состојби и др.).	сметаме дека навистина имаме добра соработка со сите факултети на целиот Универзитет и со сите релевантни фактори кои се вклучени во спортот, како Агенција за млади и спорт, Македонскиот олимписки комитет (МОК) и др. Единствена закана може да биде тоа што некои факултети сметаат дека на Факултетот нема соодветни кадри, кои можат да делуваат на толку начини.

5. СТУДИСКИ ПРОГРАМИ

5.1. ДОДИПЛОМСКИ СТУДИИ

На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, има две студиски програми на додипломските студии, кои во одредена мерка се компатибилни со сродните факултети во нашето соседство (Србија, Хрватска, Словенија, Црна Гора и Бугарија). Едната насока е физичко образование, односно I циклус четиригодишни академски студии за физичко и здравствено образование, а втората е спорт, односно тригодишни стручни студии за спортски тренери. Првата обучува идни професори по физичко воспитание, а втората - дипломирани тренери по одредена спортска дисциплина.

Во 2014 година, Факултетот за физичко образование, спорт и здравје изработи Правилник за студирање за I циклус на студии и Водич за студирање, кои се ставени во функција. Во овие документи се регулирани правата, обврските и можностите на студентите кои студираат на двете насоки на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје.

5.1.1. Карактеристики на студиската програма - I циклус четиригодишни академски студии за физичко и здравствено образование

За насоката I циклус академски студии за физичко и здравствено образование Факултетот има акредитација од неговото формирање во 1977 година до денес. Истата е реформирана во 1988, 2000 и 2010 година и се реализира врз основа на Решение за акредитација на измени и дополнувања на студиски програми на I циклус универзитетски студии на студиската програма по физичко и здравствено образование на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, број 07-765/1 од 28.10.2010 и Решение за почеток со работа број 07-202/1 од 11.03.2011 год. на студиската програма од I циклус универзитетски студии на студиската програма по физичко и здравствено образование на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”. Од 2009/2010 година овие студии се реализираат со нова студиска и предметна програма (едносеместрални), во согласност со Болоњскиот систем.

Студентите запишани во учебната 2013/14 се прва генерација за која важи последната модификација на оваа програма според барањата на Универзитетот, а која се однесува на тоа секој студент да може да слуша предмети и од други факултети (до 10% од вкупниот фонд на часови). За оваа последна модификација има Решение за акредитација на измени и дополнувања на студиски програми на I циклус универзитетски студии на студиската програма по физичко и здравствено образование на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, број 07-344/1 од 19.04.2012 год. и Решение за почеток со работа број 07-605/1 од 03.07.2012 год. на студиската програма од I

циклас универзитетски студии на студиската програма по физичко и здравствено образование на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”.

На оваа насока се образуваат професори по физичко и здравствено образование. Наставата на оваа насока се реализира во 8 семестри и добиваат вкупно 240 кредити. Сите завршени студенти полагаат стручен испит пред да почнат со работа.

До сега на оваа насока имаат дипломирано:

- 2014 година -126 студенти
- 2015 година -111 студенти
- 2016 година -100 студенти

5.1.1.1. Содржина на студиската програма за предметна настава по физичко образование или Прв циклус академски студии за физичко и здравствено образование

Од прикажаната табела може да се види дека на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, во оваа насока има вкупно 50 предмети во сите 4 години. Од вкупниот број предмети 30 се задолжителни, 15 предмети се изборни од листата на ФФОСЗ и 5 предмети се изборни од листата на УКИМ (Табела 1).

На сите предмети, постои континуирано оценување со колоквиуми, семинарски работи или други задачи кои се различни на секој предмет, со што се олеснува полагањето на испитите. Процесот на воведување на додаток на диплома (Diploma supplement) почна да се применува за генерацијата студенти кои дипломирале од април 2013.

Табела 1. Насока - Прв циклус академски студии за физичко и здравствено образование, задолжителни, изборни за учебната 2013/14 година

Година на студии	задолжителни предмети	изборни предмети
Прва	7	6 - ФФОСЗ
Втора	8	6 - ФФОСЗ
Трета	7	3 - ФФОСЗ 1 - УКИМ
Четврта	8	4 - УКИМ
Вкупно предмети	30	20

Бројот на часовите за предавања и вежби за студиската програма - физичко образование, е задоволителен. Освен тоа, студентите имаат можност посебно да

навлезат во одредена проблематика и преку изработка на семинарски работи и преку консултации. На оваа студиска програма предаваат вкупно 30 наставници.

Сепак недостасуваат материјални средства за осовременување на наставата со дијагностички методи и постапки, за кои во моментот Факултетот нема можности да ги обезбеди.

5.1.1.2. Број на студенти на Прв циклус академски студии за физичко и здравствено образование

На насоката физичко образование, во учебната 2013/2014 година студираат 402 студенти или 104 во прва година, во втора 90 во трета 80, во четврта 81 студенти и 47 апсолвенти. Од нив, 325 се редовни, а 77 вонредни. Притоа, 186 студенти се запишани во државна квота, 139 со самофинансирање, а 77 вонредни (табела 2).

Табела 2. Насока - академски студии за физичко и здравствено образование за учебната 2013/14 година

година	редовни студенти		вонредни студенти	вкупно
	државна квота	самофинансирање		
прва	40	41	23	104
втора	36	31	23	90
трета	38	32	10	80
четврта	42	27	12	81
апсолвенти	30	8	9	47
вкупно	186	139	77	402

Табела 3. Насока - академски студии за физичко и здравствено образование за учебната 2014/15 година

година	редовни студенти		вонредни студенти	вкупно
	државна квота	самофинансирање		
прва	35	34	13	82
втора	31	25	10	66
трета	36	26	14	76
четврта	31	29	28	88
апсолвенти	24	26	21	71
вкупно	157	140	86	383

Табела 4. Насока - академски студии за физичко и здравствено образование за учебната 2015/16 година

година	редовни студенти		вонредни студенти	вкупно
	државна квота	самофинансирање		
прва	60	31	42	133
втора	33	31	11	75
трета	26	21	9	56
четврта	34	23	12	69
апсолвенти	12	13	3	28
вкупно	165	119	77	361

5.1.2. Карактеристики на студиската програма - I циклус стручни студии за спортски тренери

Од 2001/2002 година на Факултетот се реализира и втората насока - за спорт, односно I циклус стручни студии за спортски тренери. За неа постои решение за акредитација на студиската програма од I циклус на стручни студии за спортски тренери на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” со број 07-1208/1, кое е добиено на 23.12.2011. Решението за почеток со работа на студиската програма од I циклус на стручни студии за спортски тренери на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” е со број 07-113/1 од 01.02.2012 год. Последната модификација на оваа програма според барањата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, а кое се однесува на тоа секој студент да може да слуша предмети и од други факултети (до 10% од вкупниот фронт на часови) се случи за учебната 2013/14 год. За неа постои решение за почеток со работа на студиската програма од I циклус на стручни студии за спортски тренери на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, кое е со број 07-113/1 од 01.02.2012 год.

И на оваа насока, слично како на насоката физичко образование, се јавуваат 2 генерации студенти кои се запишани по различни студиски програми. И тоа, генерација запишана во учебната 2004/05 год., каде студиите се четиригодишни (8 семестри) и генерација запишана во учебната 2009/10 год., каде студиите се тригодишни (6 семестри). За овие студенти постои можност со дополагање на некои испити (дидактика во физичкото образование) да добијат диплома и професор по физичко образование (за студентите запишани во учебната 2013/14 год.)

На оваа насока се оспособуваат дипломирани тренери по одредена спортска дисциплина. Во врска со овие кадри кои се оспособуваат на Факултетот, потребно е да почне да се применува Законот за спорт, според кој за сите тренери кои работат во некој спорт, потребно е да имаат соодветно образование.

5.1.2.1. Студиска програма за спорт или I циклус стручни студии за спортски тренери

Од табели 6, може да се види дека на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, според наставниот план од 2013/14 година, во оваа насока има вкупно 32 предмети во сите 3 години. Од нив 20 се задолжителни, 12 предмети се изборни од кои 9 се од ФФОСЗ и 3 изборни предмети од листата на УКИМ.

Табела 6. Насока - I циклус стручни студии за спортски тренери
Задолжителни и изборни предмети според наставниот план од 2013/14 година

Година на студии	задолжителни предмети	изборни предмети
Прва	6	4 – ФФОСЗ 1 - УКИМ
Втора	7	2 – ФФОСЗ 2 – УКИМ
Трета	7	3 - ФФОСЗ
Вкупно предмети	20	12

Она што е многу битно е дека голем дел од наставниот кадар на оваа насока и самите се вклучени во спортот, како тренери во спортски клубови, но и како селектори на репрезентацијата на Македонија во одредени спортови, што на оваа насока и дава посебна тежина.

Бројот на часовите за предавања и вежби за студиската програма - спорт е задоволителен. Освен тоа, студентите имаат можност посебно да навлезат во одредена проблематика и преку изработка на семинарски работи и преку консултации. Студентите од оваа насока, практичната настава ја реализираат со непосредно учество во организирањето на тренажниот процес во спортските клубови. Студентите учествуваат и во анализите на тренинзите и на натпреварите, со што стекнуваат драгоцено искуство уште за време на студирањето.

Сепак недостасуваат материјални средства за осовременување на наставата со дијагностички методи и постапки, за кои во моментот Факултетот нема можности да ги обезбеди.

На оваа студиска програма, за еден спорт предаваат вкупно 30 наставници.

5.1.2.2. Број на студенти на студиска програма за спорт или I циклус стручни студии за спортски тренери

Табела 7. Насока - I циклус стручни студии за спортски тренери за учебната
2013/14

година	редовни студенти		вонредни	вкупно
	државна	самофинан-		

	квота	сирање	студенти	
прва	0	0	26	26
втора	0	0	17	17
трета	0	0	12	12
апсолвенти	0	0	10	10
вкупно	0	0	65	65

На насоката спортски тренери, во учебната 2013/2014 година студираат 65 студенти или 26 во прва година, во втора 17, во трета 12 студенти и има 10 апсолвенти. Од нив, нема редовни, а 65 се вонредни. Притоа, нема студенти запишани во државна квота и со самофинансирање, а 65 се вонредни (табела 7).

Табела 8. Насока – I циклус стручни студии за спортски тренери за учебната 2014/15

година	редовни студенти		вонредни студенти	вкупно
	државна квота	самофинансирање		
прва	0	0	28	28
втора	0	0	5	5
трета	0	0	1	19
четврта	0	0	0	0
апсолвенти	0	0	1	16
вкупно	0	0	68	68

Табела 9. Насока – I циклус стручни студии за спортски тренери за учебната 2015/16

година	редовни студенти		вонредни студенти	вкупно
	државна квота	самофинансирање		
прва			37	37
втора			25	25
трета			12	12
четврта			0	0
апсолвенти			9	9
вкупно			83	83

6.1.1. Останати програми на I циклус

Освен постоечките програми, на Факултетот веќе се изработени програми за додипломски студии за физичко образование во предучилишна и одделенска настава. Факултетот има намера во најблиска иднина да побара акредитација и за нив.

За студиските програми по кинезитерапија во физичката култура и рекреација постои согласност од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ и од надлежниот ресор за образование, уште од 1988 година, но тие сеуште не се акредитирани

SWOT – анализа

Strengths: предности	Weaknesses: слабости
сметаме дека силата на нашата институција лежи во кадарот кој работи на Факултетот, од една страна, а од друга страна наша предност е што сме единствена институција која од стручен и научен аспект го анализира физичкото образование и спортот.	слабоста на нашата институција е во лошите просторни материјални услови во кои се изведува наставата, што навистина ја отежнува и теоретската и практичната настава.
Opportunities: можности	Threats: закани
наставата и образованието можат да се унапредат преку набавувањето на нова опрема која ќе може да се вклучи во наставата, тестирањата на спортистите и др., но и преку отварање на нови насоки и преку учество во меѓународни проекти преку кои може не само да се обучи кадарот дополнително, туку и преку финансиска помош да се овозможи набавка на опрема. Исто така, сметаме дека треба можноста да се гледа и во зголемување на бројот на студенти на двете насоки, кои ќе можат да се вклучат и како професори и како тренери, веќе од најрана возраст (предучилишна возраст).	сметаме дека навистина имаме добра соработка со сите факултети на целиот Универзитет и со сите релевантни фактори кои се вклучени во спортот, како Агенција за млади и спорт, Македонскиот олимписки комитет (МОК) и др.

6. НАСТАВНО-НАУЧЕН, СОРАБОТНИЧКИ И АДМИНИСТРАТИВЕН КАДАР

6.1. Наставно-научен и соработнички кадар

На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје се вработени вкупно 30 наставници, 18 од нив се редовни професори, 3 вонредни професори, 9 насловни доценти. Освен тоа на Факултетот предаваат и тројца наставници од други факултети (двајца од Природно-математичкиот факултет и еден од Филозофскиот факултет).

Старосната структура на наставниот кадар на Факултетот е таква што има двајца професори кои од почетокот на оваа учебна година требаше да одат во пензија, но согласно член 5 од законот за измени и дополнување на законот за работните односи (Службен весник на Р.М. бр. 113/2014) донесена е одлука за продолжување на договорот за вработување на истите. Но на предметите кои тие ги предаваат има соработници, кои ќе можат во наредниот период да ги превземат обврските.

Сепак, нема асистенти на сите предмети и заради тоа се влошени показателите за бројот на соработници на еден наставник. Истите би требало да се околу еден, што би значело дека на секој предмет има наставник и соработник. На Универзитетот овој показател се движи од 1,5 до 4 (исклучок е медицинскиот факултет каде изнесува 0,5). На ФФОСЗ тој е приближно 0,4, што значи дека состојбата на нашиот Факултет не е на завидно ниво. Според Правилникот за нормативите и стандардите за вршење на високообразовна дејност, наставниците имаат 8 часа неделно, а соработниците 14, и тој критериум во однос на наставата, на Факултетот се применува. Секој задолжителен предмет од Факултетот носи 8 кредити, а изборните по 2, а вкупниот фронт на часови на секој наставник е 90, за задолжителните предмети.

Освен тоа, наставниците не се ангажирани само околу наставата, туку и во научно-истражувачката работа (учество на конгреси, симпозиуми, проекти). Заради тоа мораме да истакнеме дека би требало да се корегира оваа рестриктивна политика за вработување на млади кадри на Универзитетот но и на Факултетот, и во наредниот период да се овозможи вработување на соработници на сите предмети

И воведувањето на ЕКТС на Факултетот, бара дополнителна ангажираност на наставниот и соработничкиот кадар. Но бавното обновување и стареењето на наставниот кадар, а намалувањето и необновувањето на соработничкиот кадар, може да претставува проблем во квалитетна имплементација на ЕКТС во иднина, но и на постдипломските и докторските студии, како и во научноистражувачката работа во целина. Затоа сметаме дека Владата треба да се потруди околу обезбедувањето средства за примење на асистенти на колку може повеќе премети.

6.2. Административен кадар

Административниот кадар на Факултетот го сочинуваат стручен (административен) и технички кадар. Од административниот кадар 3 се со високо образование, 1 е со вишо и 5 се со средно образование. Техничкиот кадар, кој брои 4 лица, сите со средно образование.

Мораме да истакнеме дека постои проблем со техничкиот персонал, бидејќи и покрај тоа што последните години заминаа во пензија 2 чистачки, нивните упразнети места државата не ги финансира, па и нив мора да ги плаќаме од сопствени средства. Потребата од овие работни места е нагласена и заради специфичностите на наставата на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, која се изведува и во училиници и амфитеатри, но и во спортските сали.

SWOT – анализа

Strengths: предности	Weaknesses: слабости
сметаме дека силата на нашата институција лежи во кадарот кој работи на Факултетот, од	слабоста на нашиот кадар е во тоа што не се применува престој во сродни институции во

една страна, а од друга страна наша предност е што сме единствена институција која од стручен и научен аспект го анализира физичкото образование и спортот.	странство, преку кој ќе можат дополнително да се стекнат вештини и знаења за некои нови тестирања или процедури, кои во моментот не се применуваат кај нас. Друга слабост е што не се прима нов кадар (асистенти) на Факултетот, но и технички персонал, кој ќе го финансира државата.
Opportunities: можности	Threats: закани
можностите на кадарот лежат во отварање на нови насоки, не само на додипломски студии, туку и на втор и трет циклус. Но и преку учество во меѓународни проекти преку кои може не само да се обучи кадарот дополнително, туку и преку финансиска помош да се овозможи набавка на опрема.	сметаме дека навистина имаме добра соработка со сите факултети на целиот Универзитет и со сите релевантни фактори кои се вклучени во спортот, како Агенција за млади и спорт, Македонскиот олимписки комитет (МОК) и др.

7. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Сметаме дека теоретската настава на Факултетот најчесто се одвива екс-катедра, и дека и покрај тоа што наставниците се трудат да ги вклучат студентите во предавањата преку дискусии или презентација на дел од содржините кои се предвидени, сепак речиси воопшто нема интерес за таква активност. Полесен начин на студентите им претставува подготовка на семинарска работа на одредена тема. Речиси на сите предмети е предвидена и практична настава, која вклучува или методски единици од разни спортови, видео презентации со анализа на натпреварите или методските единици, или практична примена на теоретските предавања кои вклучуваат пополнување на прашалници, анализи, изработка на менија и сл.

На сите предмети се применуваат методите за континуирана проверка на знаењата преку колоквиуми или тестови. На некои предмети е потребно дополнително оформување на оценката со дополагање на дел од содржините на предметот, а на некои дополнителен ангажман не е потребен, туку студентите само со колоквиуми и семинарски работи можат да ја оформат оценката.

7.1. Интердисциплинарност на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје

На Факултетот се применува принципот на интердисциплинарност во студиските програми. Така, на Факултетот предаваат вкупно три наставници од други факултети, и тоа 2 од природно-математичкиот факултет (проф. д-р Митко Младенов и проф. д-р Милица Ристовска) и 1 од Педагогија (проф. д-р Лена Дамовска).

Од 2015 година, проф. д-р Вујица Живковиќ од нашиот Факултет предава кинезитерапија на Филозовскиот факултет, а проф. д-р Ленче Алексовска Величковска на истиот факултет ги предава предметите родови и спорт и семејство и спорт Во учебната 2014/15 година проф. д-р Жарко Костовски

предаваше на Факултетот за безбедност - специјално физичко и на Драмскиот факултет - Сценски удари и падови. Во учебната 2015/16 година на Драмскиот факултет е ангажиран наслов. доц. д-р Руждија Калач.

Може да се каже дека некои факултети немаат информации за тоа кои и какви предмети се предаваат на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, и зато само делумно постои реципроцитет. Освен тоа, и покрај тоа што во наставните програми на сите факултети беше постигнат консензус за вклучување на предметот спорт и спортски активности, тоа не е случај на некои факултети и таа настава на некои факултети воопшто не се изведува, а студентите добиваат потпис од наставниците на матичниот факултет, а не од нашите наставници. Оваа практика во иднина треба да биде надмината, бидејќи наставата мора да ја реализираат стручни лица.

Според последниот наставен план од 2013/14 година секој студент може да слуша предмети и од други факултети (до 10% од вкупниот фронт на часови). Студентите на УКИМ за оваа намена во изминатите години бираат поголем број предмети од нашиот Факултет.

Мораме да напоменеме дека веќе три години, Ректоратот одвојува финансиски средства за функционирање на Универзитетски спортски лиги во кошарка, ракомет, фудбал и одбојка, во кои учествуваат сите факултети, а што претставува вистинска промоција на спортот. Притоа, натпреварите се играат во новата сала на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје - "Народни херои". Со оглед на тоа што целокупната организација на овие лиги му е препуштена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, сметаме дека Факултетот го доби заслуженото место и се надеваме дека ја оправдавме довербата. Претседател на Одборот за спорт е проф. Д-р Небојша Марковски.

7.2. ПОСТДИПЛОМСКИ СТУДИИ

7.2.1. Магистерски студии по кинезиологија

На Факултетот континуирано, од 1991/92 година континуирано се спроведуваат последипломски студии.

Магистерските студии се организираа врз основа на Согласноста од Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" и од Министерството за образование и наука. Во 2000 година се подготвени нови предметни програми за магистерските и специјалистичките студии. За нив е добиена согласност од Универзитетот "Св. Кирил и Методиј", но не и од Министерството за образование и наука. Всушност за овие студии немаше акредитација до 2012/13 год.

Последната модификација на наставните програми за магистерските студии, која е во согласност со Болоњскиот систем и континуираното учење е направена 2010/2011 година. За овие студии е добиено решение за акредитација

на студиската програма за Универзитетски студии од II циклус (магистерски студии по кинезиологија) на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, со број 12-98/8 од 11.11.2011 год. А решението за почеток со работа на студиската програма за Универзитетски студии од II циклус (магистерски студии по кинезиологија) на Факултетот за физичка култура при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, е со број 07-114 и е од 1.02.2012 год. Цената на чинење на овие студии е 2000 евра во денарска противвредност.

Табела 11. Магистерски студии по кинезиологија

Генерација на студенти	Број на запишани кандидати
2013/14	12
2014/15	4
2015/16	7
вкупно	

7.2.2. Магистерски студии по спортски менаџмент

Во соработка со економскиот факултет од Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, формирана е нова насока за II степен студии - Спортски менаџмент, на која предаваат наставници од двата факултети (Факултет за физичко образование, спорт и здравје и Економски факултет). За овие студии е добиено решение за акредитација на студиската програма за Универзитетски студии од II циклус (магистерски студии по спортски менаџмент) на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, со број 09-1233/1 од 20.11.2012 год. А решението за почеток со работа на студиската програма за Универзитетски студии од II циклус (магистерски студии по спортски менаџмент) на Факултетот за физичка култура при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, е со број 07-1244/2 и е од 09.01.2013 год.

На оваа студиска програма првата генерација студенти е запишана во учебната 2013/14 год. Цената на чинење на и овие студии е 2000 евра во денарска противвредност.

Табела 12. Магистерски студии по спортски менаџмент

Генерација на студенти	Број на запишани кандидати
2013/14	13
2014/15	4
2015/16	6
вкупно	

7.2.3. Останати програми од втор циклус

Факултетот за физичко образование, спорт и здравје е во фаза на преговори со Правниот факултет во Скопје, а во врска со отварање на заедничка студиска програма за Универзитетски студии од II циклус по спортско новинарство.

Факултетот за физичко образование, спорт и здравје е во фаза на преговори и со Медицинскиот факултет во Скопје, а во врска со отварање на заедничка студиска програма за Универзитетски студии од II циклус по кинезитерапија.

Факултетот во најблиска иднина мора да понуди и други насоки на постдипломски студии, на пример, за рекреација, за спортско право, за здравје и др.

7.3. ДОКТОРСКИ СТУДИИ

За овие студии е добиено решение за акредитација на студиската програма за Универзитетски студии од III циклус (докторски студии по кинезиологија) на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, со број 12-264/2 од 12.05.2016 год. А решението за почеток со работа на студиската програма за студии од III циклус (докторски студии по кинезиологија) на Факултетот за физичка култура при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, е со број 14-1032 и е од 06.07.2016 год. Цената на чинење на овие студии е 5650 евра во денарска противвредност.

Табела 13. Докторски студии по кинезиологија

Генерација на студенти	Број на запишани кандидати
2013/14	2
2014/15	9
2015/16	2
вкупно	

Мораме посебно да го истакнеме фактот дека во моментот 13 професори можат да бидат ментори според Одборот за акредитација, што претставува навистина голем успех за нашата институција, особено заради тоа што има факултети на кои има само по еден или двајца ментори.

Притоа, на докторските студии по кинезиологија сите 23 предмети се групирани во 5 области:

- Истражувања во фундаменталната кинезиологија
- Истражувања во општествената кинезиологија
- Истражувања во индивидуалните спортови
- Истражувања во игрите со топка

- Истражувања во применетата кинезиологија

Во последните 5 години на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје докторирале 25 студенти, исто така по старата програма (пред воведувањето на Докторските студии по кинезиологија).

SWOT – анализа

Strengths: предности	Weaknesses: слабости
сметаме дека силата на нашата институција лежи во кадарот кој работи на Факултетот, од една страна, а од друга страна наша предност е што сме единствена институција која од стручен и научен аспект го анализира физичкото образование и спортот. Заради тоа е добро што постојат две насоки на втор циклус на студии I што постојат докторски студии.	слабоста на нашата институција е во лошите просторни услови и ограниченоста во однос на отварање на нови насоки.
Opportunities: можности	Threats: закани
можностите на институцијата лежат во отварање на нови насоки, не само на додипломски студии, туку и на втор и трет циклус, па дури и на англиски јазик со што би се овозможило проширување на полето на интерес на поголема популација и од странство.	можеби некои факултети не знаат какви кадри има на нашиот факултет и можеби некои од нив имаат резерви на почетокот на комуникацијата. Но кога ќе се запознаеме, ги прифаќаат нашите покани за соработка и радо соработуваат.

8. СТУДЕНТИ

8.1. Студентска анкета

За потребите на Комисијата за самоевалуација, меѓу другото е спроведена и анонимна студентска анкета. Истата содржеше 11 прашања, по препорака на УКИМ, и е спроведена на студентите од насоката за физичко и здравствено образование, од прва до четврта година, кои беа присатни на теоретската настава. Анкетата беше спроведена за сите наставници одделно и асистенти кои имаат настава во овој (зимски) семестар, но ќе бидат прикажани просечните резултати за секоја година, а не одделните резултатите за секој наставник. Во прва година се анкетирани вкупно 26 студенти, во втора - 19, во трета - 17 и во четврта -14.

Табела 14. Подготвеност за предавањата/вежбите.

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	3,1%	5,1%	5,9%	13,8%	19,3%	52,8%
Втора година	4,9%	3,0%	5,4%	7,1%	10,9%	68,7%
Трета година	2,8%	2,8%	4,8%	8,1%	12,9%	68,5%
Четврта година	2,1%	2,4%	3,8%	10,1%	14,0%	67,5%
Вкупно	3,3%	3,2%	5,0%	9,4%	13,9%	65,2%

Табела 15. Квалитет на изведувањето на наставата (начин на изложување на материјалот).

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	3,6%	4,7%	8,3%	12,6%	22,1%	48,6%
Втора година	5,5%	3,6%	3,8%	6,8%	14,5%	65,8%
Трета година	3,4%	3,7%	4,2%	9,3%	13,8%	65,7%
Четврта година	1,8%	2,1%	4,6%	10,2%	14,4%	67,0%
Вкупно	3,7%	3,5%	5,0%	9,5%	15,8%	62,6%

Табела 16. Редовност на часовите и рационално искористување на времето.

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	2,4%	4,0%	5,6%	8,7%	13,5%	65,9%
Втора година	4,4%	4,4%	4,6%	5,7%	10,9%	70,0%
Трета година	4,8%	3,1%	3,7%	7,3%	14,9%	66,2%
Четврта година	4,2%	3,2%	4,2%	9,5%	9,2%	69,7%
Вкупно	4,1%	3,7%	4,5%	7,6%	12,2%	68,0%

Табела 17. Достапност за консултации и комуникација.

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	4,0%	3,2%	5,5%	15,4%	22,1%	49,8%
Втора година	8,4%	5,7%	5,7%	7,1%	9,3%	63,8%
Трета година	5,6%	3,4%	5,1%	7,0%	14,3%	64,6%
Четврта година	4,6%	2,8%	8,8%	8,4%	10,9%	64,6%
Вкупно	5,9%	3,9%	6,2%	9,0%	13,6%	61,4%

Табела 18. Однос кон студентот.

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	4,7%	5,9%	4,7%	13,4%	18,5%	52,8%
Втора година	9,5%	4,4%	4,1%	6,5%	10,1%	65,4%
Трета година	4,8%	2,0%	3,1%	6,5%	14,1%	69,6%
Четврта година	4,2%	3,2%	8,1%	9,5%	15,1%	59,9%
Вкупно	6,0%	3,7%	4,8%	8,6%	14,0%	62,8%

Табела 19. Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот.

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	3,9%	5,5%	7,5%	11,8%	20,1%	51,2%
Втора година	5,5%	2,7%	3,6%	7,7%	12,1%	68,5%
Трета година	4,8%	2,5%	4,0%	7,9%	13,6%	67,2%
Четврта година	2,1%	2,4%	4,2%	8,0%	16,1%	67,1%
Вкупно	4,2%	3,2%	4,6%	8,7%	15,0%	64,3%

Табела 20. Усогласеност на вежбите (аудиторски и лабораториски) со предавањата и нивна временска координираност.

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	5,3%	6,1%	10,6%	13,0%	20,7%	44,3%
Втора година	6,0%	3,6%	4,9%	7,1%	13,7%	64,8%
Трета година	4,2%	2,8%	3,4%	9,1%	14,2%	66,3%
Четврта година	2,1%	2,1%	4,2%	9,9%	16,6%	65,0%
Вкупно	4,5%	3,5%	5,4%	9,5%	15,9%	61,2%

Табела 21. Корисност од изведените лабораториски вежби.

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	8,4%	7,5%	12,8%	13,7%	15,9%	41,6%
Втора година	7,5%	5,0%	4,4%	6,9%	12,5%	63,6%
Трета година	5,1%	3,1%	4,9%	9,4%	13,4%	64,0%
Четврта година	3,2%	1,4%	5,8%	11,2%	15,1%	63,3%
Вкупно	6,0%	4,1%	6,4%	9,9%	14,0%	59,6%

Табела 22. Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот.

Година	5 (пет)	6 (шест)	7 (седум)	8 (осум)	9 (девет)	10 (десет)
Прва година	6,6%	8,2%	11,9%	13,1%	20,5%	39,8%
Втора година	9,6%	4,2%	3,1%	8,2%	12,1%	62,7%
Трета година	5,0%	2,9%	3,5%	9,1%	15,2%	64,3%
Четврта година	2,2%	2,2%	6,0%	10,8%	18,7%	60,1%
Вкупно	6,0%	4,2%	5,6%	10,0%	16,1%	57,9%

Табела 23. Барања што се поставуваат пред студентите (колоквиум, програми и друго) и тежина на испитот (предавања)

Година	Многу мали	Мали	Просечни	Соодветни	Големи	Многу големи
Прва година	3,6%	3,6%	5,6%	28,2%	27,0%	32,1%
Втора година	2,5%	2,5%	11,6%	47,7%	8,8%	27,0%
Трета година	2,0%	5,4%	5,9%	59,7%	13,0%	14,1%
Четврта година	1,0%	1,0%	2,1%	50,7%	26,2%	18,9%
Вкупно	2,2%	3,2%	6,6%	47,9%	17,6%	22,5%

Табела 24. Барања што се поставуваат пред студентите (колоквиум, програми и друго) и тежина на испитот (вежби)

Година	Многу мали	Мали	Просечни	Соодветни	Големи	Многу големи
Прва година	5,1%	1,5%	2,9%	20,6%	25,7%	44,1%
Втора година	2,5%	1,0%	9,4%	43,3%	9,4%	34,5%
Трета година	2,2%	4,8%	4,8%	55,0%	15,3%	17,9%
Четврта година	,6%	,6%	3,0%	42,7%	25,0%	28,0%
Вкупно	2,5%	2,2%	5,3%	42,6%	17,8%	29,6%

Табела 25. Присуство на наставата (предавања)

Година	5%	10%	20%	40%	60%	80%
Прва година	,8%	,4%	1,2%	2,4%	13,4%	81,8%
Втора година	1,6%	,5%	,3%	2,2%	13,2%	82,1%
Трета година	0,0%	,6%	2,5%	2,8%	14,6%	79,4%
Четврта година	,4%	0,0%	1,1%	6,7%	18,6%	73,3%
Вкупно	,7%	,4%	1,3%	3,4%	14,9%	79,3%

Табела 26. Присуство на наставата (вежби)

Година	5%	10%	20%	40%	60%	80%
Прва година	,6%	0,0%	1,9%	5,0%	10,1%	82,4%
Втора година	2,0%	,8%	0,0%	3,2%	9,9%	84,1%
Трета година	,4%	,4%	2,0%	2,4%	13,8%	81,1%
Четврта година	1,0%	0,0%	,5%	5,1%	19,9%	73,5%
Вкупно	1,0%	,3%	1,0%	3,7%	13,4%	80,5%

8.1.12. Забелешка за подобрување на квалитетот на предметот

Во однос на последното прашање од анкетата, може да се каже дека поголем процент од студентите се задоволни од наставата, особено заради лошите просторни услови и сметаат дека се во такви услови е постигнат максимум. За некои практични предмети, сметаат дека треба да имаат повеќе часови и услови за вежбање, за да може да ја совладаат материјата (прашање бр.12).

8.1.13. Мобилност на студентите

За да го видиме мислењето на студентите за мобилноста, додадовме прашање во врска со тоа (табела 27). Според добиените резултати од анкетата, можеме да кажеме дека 56% од студентите сметаат дека на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје има мобилност, 36% сметаат дека таа е само делумна, а 8% сметаат дека воопшто нема мобилност.

Во однос на овој проблем сметаме дека е неопходна поинтензивна соработка со останатите факултети во Р. Македонија, во соседството (Србија, Бугарија, Црна Гора, Хрватска, Словенија), но и на подалечни дестинации во Европа. Потоа, во следната фаза треба да се воведат програмата Еразмус, со која ќе се овозможи вистинска мобилност на студентите, но и на професорите и асистентите и престој на други сродни или исти факултети, со што ќе се овозможи размена на искуства, мислења и знаења.

Табела 27. Дали на студентите им е овозможена мобилност

12. Дали на студентите на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје им е овозможена мобилност?		
Да	Не	делумно
56%	8%	36%

SWOT – анализа

Strengths: предности	Weaknesses: слабости
сметаме дека силата на нашата институција лежи во добрата комуникација со студентите која ја овозможува малиот број студенти, но и практичната и теренската настава, каде поради различните околности и запознавањето со студентите е подобро.	слабоста на нашата институција е во тоа што студентите не се секогаш искрени ниту за професорите, ниту за асистентите, сметајќи дека на тој начин ќе можат полесно да ги положат испитите. Во вербална комуникација тие искрено ги каживаат вистинските проблем, но сепак кога станува збор за пишан документ (анкета) сосостојбата се разликува.
Opportunities: можности	Threats: закани
можностите на институцијата лежат во малиот број на професори и асистенти, што овозможува лесна и брза комуникација, со што можеби би можела состојбата да се подобри во однос на некои прашања од	иако постои Факултет за физичка култура во Тетово и ФОН, каде има насока за спортски менаџмент, сметаме дека првиот, заради јазикот, а вториот заради самофинансирањето и немањето на кадар,

анкетата.	не претставуваат закана за нашата институција.
-----------	--

9. ПРОСТОРНИ И МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИ РЕСУРСИ

За потребите на наставата, Факултетот користи 3 сали за практичната настава со вкупна површина од околу 1500 м², базен, двор со површина од 1500 м², еден амфитеатар и 2 училници, кои ги делиме со Спортската гимназија “Методиј Митевски - Брицо” (паралелки на Македонски јазик и паралелки на Албански јазик) и Спортската академија. Но со оглед на тоа дека за користењето на некои од нив ФФОСЗ мора да плаќа од сопствени средства, тоа го доведува Факултетот во уште полоша финансиска положба (базенот, за наставата по пливање со ватерполо, како и за наставата на Центарот за физичко образование). Факултетот има и 36 простории (за управа, администрација, состаноци, библиотека, кабинети за професори и др.) со вкупна површина од 587 м². Површината на овој простор на еден студент не ги задоволува критериумите во однос на квалитетот на материјално-техничките услови.

Но сепак, мораме да истакнеме дека просторните услови на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје само делумно ги задоволуваат потребите, првенствено заради тоа што ги користиме заедно со Спортската гимназија “Методиј Митевски - Брицо”. Дополнителен проблем за Факултетот е работата на Спортската академија, на која заради постоењето на многу групи спортови и веќе три генерации ученици, и се потребни многу термини не само во салата „Македонски херои”, туку и во амфитеатарот и училниците за теоретската настава. Заради тоа се соочуваме со сериозен проблем околу просторните можности за одржување на теоретската и практичната настава на студентите на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје.

Заради тоа наставата на Факултетот се изведува во две смени. Состојбата се усложнува заради немање на термини во кои студентите ќе можат дополнително да се ангажираат и вежбаат за совладување на наставните содржини од практичниот дел на испитите. Состојбата би била полесна доколку Факултетот би работел само во една смена.

Агенцијата за млади и спорт и Министерството за образование изградија нова спортска сала на Факултетот, во која во различни смени со Спортската академија се реализира практичната настава.

Владата на Република Македонија запозна со изградба на нова зграда со сала за Факултетот, која ќе биде во состав на Универзитетскиот кампус. Предвидено е оваа идеја да се реализира во наредните 3 години.

Материјално-техничките услови на Факултетот ги задоволуваат потребите на наставно-истражувачката работа. Имено, на Факултетот секој наставник има свој компјутер, т.е. лаптоп, кои се користат и во наставата, а вкупно има околу 40 компјутери со општи и специфични софтвери, 30 печатари, поврзани во мрежи на

самиот факултет но и со универзитетскиот центар, пристап до информации на интернет. Освен тоа, на Факултетот има 10 ЛЦД - проектори, кои исто така, се користат во наставата, неколку скенери, графоскоп, фотокопир, а од неодамна е направен договор со мобилен оператор, што овозможува непречена комуникација меѓу вработените.

Сепак, мораме да истакнеме дека на Факултетот нема современи апарати и софтвери кои се користат во светот, а кои служат за подобра дијагностика на состојбата на спортистите, но и за следење на нивната спортска форма. Во таа насока се прават напори да се обнови постоечката и да сенабави нова современа опрема за таа намена.

Заради новите критериуми предвидени во Законот за високото образование, државата треба да одобри 40% од средствата за научноистражувачка работа, за да може поголем број на наставници и соработници да се вклучат во проекти и да можат да учествуваат на конгреси и симпозиуми во странство. Освен тоа, треба да се потенцира и важноста на размената на кадар (наставници и соработници) со сродни факултети во странство.

Web страната на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје постои повеќе години, и е постојано дополнувана со нови информации. Сега таа е целосно редизајнирана и навистина секојдневно се дополнува со сите нови информации кои им се потребни на студентите. Новина е што истата е достапна и во англиска верзија. На Web-страната, покрај сите информации кои се поврзани со наставата на трите циклуси студии, студентите и посетителите на страната имаат можност да ги посетуваат страниците на научното списание *Research in Physical Education, Sport and Health* и стручното списание *Кондиција* кои ги издава Факултетот.

Во согласност со законот, на Факултетот постои читач за регистрација на вработените (кога доаѓаат и кога си одат).

SWOT – анализа

Strengths: предности	Weaknesses: слабости
нашата предност е во стручниот кадар кој е докажан не само на научно поле, туку и во практиката во одделни спортови, каде наши колеги биле селектори на репрезентации во одредени спортови.	слабоста на нашата институција е во лошите просторни материјални услови во кои се изведува наставата, што навистина ја отежнува и теоретската и практичната настава. Особено голема пречка е работата во смени и неможноста да им излеземе во пресрет на студентите и да им овозможиме процор каде би можеле да ги подготвуваат практичните испити.
Opportunities: можности	Threats: закани
Се надеваме дека со изградбата на новата зграда во која се предвидени услови за сите наши единици и центри, состојбата значително ќе се подобри. Освен тоа со формирањето на центрите како составни единици на Факултетот се овозможува да се	во моментот не можеме да знаеме какви ќе бидат реакциите на сите факултети кои веќе се лоцирани на Универзитетот, кога ќе почне изградбата на зграда за Факултетот за физичко образование, спорт и здравје. Се надеваме дека ќе бидеме добро прифатени

<p>планира наставата по физичко образование и спорт на целиот Универзитет, за која ќе имаме и финансиска поддршка. Освен тоа, ќе може да се искористи знаењето на нашиот кадар во работата не само со спортисти, туку и со единки и групи од различна возраст (од деца, бремени жени, возрасни, рекреативци) и тоа и здрави и болни, особено од болести кај кои физичката активност може да ги ублажи или намали симптомите (дијабетот, дебелината, постоперативни состојби и др.).</p>	<p>и дека ќе оствариме добра соработка со сите факултети.</p>
---	---

10. Логистика

Службата за студентски прашања е доволно организирана, со 2 компјутери, и со програма за водење на евиденцијата со база на податоци за секоја студиска програма и за сите години одделно. Ова беше обврска на Факултетот заради стапувањето во сила на законот за високо образование со кој сите факултети се обврзани да воведат електронско бележење и за наставниот и административниот кадар, но и за студентите. Од тие причини за студентите на двете насоки, почна успешно да се имплементира системот iKnow, со кој на студентите, професорите и студентски прашања им се овозможува увид за сите информации во врска со наставата, испитите и обврските кон Факултетот. Со тоа и службата за студентски прашања почна да се осовременува, што овозможува водење евиденција за секој студент и за секој испит одделно и за сите години. Во службата за студентски прашања има еден вработен, со што е отежната работата на оваа служба.

11. Надворешна соработка

До сега немало практика наставниците и соработниците од Факултетот за физичка култура, да престојуваат на други факултети во странство. Можеби во иднина би било добро и корисно, ова да се промени. Имено, најбитна е секако размената на искуства и знаења во областите кои се изучуваат кај нас, но и да се видат, а потоа и имплементираат и новите модули на спроведување на наставните содржини, а се со цел наставата да се модернизира и осовремени. Освен тоа, на тој начин ќе може да се прошири соработката и преку заедничко учество на меѓународни проекти, а со тоа ќе се овозможи стекување на поголемо научно-истражувачко искуство.

Постојат поединечни примери на професори кои предаваат на магистерски или докторски студии во странство, но таа бројка сепак би требало да биде поголема. На нашиот факултет во изминатите две години како визитинг професори од Универзитети кои се наоѓаат меѓу првите 500 на Шангајската Џио тонг листа престојуваа проф. д-р Наталија Балаге од Универзитетот во Барселона – Шпанија и проф. д-р Грегор Старц од Универзитетот во Љубљана – Словенија. Пред студентите од првиот и вториот циклус тие ги презентираа најновите

сознанија поврзани со спортскиот тренинг и наставата по физичко и здравствено образование.

Освен соработката со факултетите и Универзитетите во странство, многу е важна и соработката со другите организации и асоцијации, а која до сега беше релативно слаба. Но Деканатот веќе воспостави одлична комуникација и соработка со Агенцијата за млади и спорт, а се со цел да се помогне спроведувањето на Законот за спорт со кој е предвидено во спортот да работат само тренери кои имаат соодветно образование. Освен тоа, заедно со агенцијата е формиран Институтот за научно-истражувачка работа во спортот. Се предвидува соработка со федерациите во сите спортови, преку обучување на кадар кој ќе биде стручно оспособен да работи во секој спорт одделно, потоа преку тестирање на формата на спортистите, правење на програми за психолошка подготовка, исхрана и др.

На високо рамниште е соработката на Факултетот со Бирото за развој на образованието на Р. Македонија со кое се реализираат повеќе проекти поврзани со едукацијата на наставничкиот кадар.

Потпишан е договор за соработката со МОК (Македонски олимписки комитет), со кој се реализира проект поврзан со менаџирањето во спортот.

12. НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Наставниците и соработниците на Факултетот учествуваат на конгреси и симпозиуми, но во поголем обем на оние кои се организираат во земјата и во странство и тоа пред се на бившите југословенски простори и Бугарија, и објавуваат стручни и научни трудови. На подалечни дестинации сепак, многу поретко се патува. Причина за тоа, може да биде и слабата поддршка од Министерството за наука, кое и покрај тоа што одвојува средства за таа намена, многу често истите доцнат или изостануваат. Ова би требало да се корегира во иднина, особено имајќи го предвид и Законот за високо образование, со кој е предвидено да напредувањето во звања е условено и од учеството на конгреси, односно од објавување на трудови во списанија со импакт фактор (за што исто така се потребни финансиски средства). Освен тоа, истото им се бара и на наставниците кои конкурираат за да добијат право да бидат ментори на Докторските студии по кинезиологија. На Факултетот е донесена одлука сите наставници и асистенти кои сакаат да учествуваат на конгрес, дека ќе добијат годишно по 300 евра за таа намена, со можност, оваа вредност да изнесува 500 евра, со посебно барање, доколку дестинацијата на патувањето е подалечна или доколку некому му претстои избор во звање.

Наставниците и соработниците на Факултетот учествуваат во научно-истражувачки проекти, на национално, но иако поретко и на меѓународно ниво. Истите главно ги финансира Министерството за образование и наука. Впечаток е дека сепак бројот на реализираните проекти е релативно мал.

Веќе три години по ред, по еден наставник од Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, влегува на листата на 10-те наставници од цел Универзитет кои имаат објавено најмногу трудови за една година. За учебната 2011/12 тоа беше вон. проф. д-р Георги Георгиев, за учебната 2012/13 година проф. д-р Жарко Костовски и за 2014/15 година наслов. доц. д-р Серџо Гонтарев.

Факултетот има и свое списание (Research in physical education, sport and health), кое се печати 5 години и веќе има 9 отпечатени броеви. Во него објавуваат не само наставниците од Факултетот, туку и колеги од сродните факултети не само од бившите југословенски простори, туку и пошироко (Бугарија, Албанија, Чешка, Полска и др.).

Трета година по ред излегува стручното списание Кондиција, во кое се објавуваат трудови поврзани со спортот, физичкото образование, спортскиот менаџмент и т.н. Во подготовка е петтиот број кој треба да излезе до крајот на оваа година.

Оваа година под покровителство на Претседателот на државата проф. д-р Ѓорѓе Иванов, Факултетот го организираше вториот меѓународен научен конгрес за физичко образование, спорт и здравје, кој се организираше во Скопје. На Конгресот присуствуваа голем број претставници од највисоките државни органи, Ректорот на УКИМ, проф. д-р Велимир Стојковски, деканите со своите соработници од сите сродни факултети од бившите ЈУ простори, голем број декани од УКИМ, голем број колеги од земјата и од странство, кои ги презентираа своите истражувања. Паралелно со Научниот конгрес се одржуваше и стручен семинар за професорите по физичко и здравствено образование.

Од особено голема важност е што новиот Деканат аплицираше и доби три проекти, каде носител е Факултетот за физичка култура, и тоа:

1. Континуирано усовршување или перманентна едукација на наставниците по физичко образование во Р. Македонија 2014 – 2020 година.
2. Самовреднување и вреднување на наставата по физичко и здравствено образование во средните училишта во градот Скопје (проектот е веќе реализиран).
3. Континуирано следење на постигнувањата на учениците спортисти во спортската академија – Скопје, од 2014-2018 година

SWOT – анализа

Strengths: предности	Weaknesses: слабости
нашата предност е во стручниот кадар кој е докажан не само на научно поле (во последните две години имаме двајца професори кои се во најдобрите 10 научници на Универзитетот), туку и во практиката во одделни спортови, каде наши колеги биле селектори на репрезентации во одредени	слабоста на нашата институција е во лошите просторни материјални услови во кои се изведува наставата, што навистина ја отежнува и теоретската и практичната настава. Слабост на Факултетот е недоволната поврзаност со исти или слични институции во поблиската и подалечната

<p>спортови. Некои од колегите биле повикувани да предаваат на други Универзитети во странство или работеле како тренери, исто така во странство. Освен тоа, постоењето на списание на Факултетот овозможува поедноставно објавување на различни истражувања и навистина овозможува соработка со колегите од другите факултети од странство.</p>	<p>околина. Исто така, сметаме дека е наша слабост ниското ниво на учество во меѓународни проекти.</p>
<p>Opportunities: можности</p>	<p>Threats: закани</p>
<p>Се надеваме дека со изградбата на новата зграда во која се предвидени услови за сите наши единици и центри, состојбата значително ќе се подобри. Освен тоа со формирањето на центрите како составни единици на Факултетот се овозможува да се планира наставата по физичко образование и спорт на целиот Универзитет, за која ќе имаме и финансиска поддршка. Освен тоа, ќе може да се искористи знаењето на нашиот кадар во работата не само со спортисти, туку и со единки и групи од различна возраст (од деца, бремени жени, возрасни, рекреативци) и тоа здрави и болни, особено од болести кај кои физичката активност може да ги ублажи или намали симптомите (дијабетот, дебелината, постоперативни состојби и др.). Освен тоа, базата на податоци која ќе се формира, ќе биде добра основа за научно-истражувачка работа и публикување во бројни списанија</p>	<p>недоволна поврзаност со други факултети од околината и од странство.</p>

13. ФИНАНСИИ

Факултетот обезбедува средства од државата (буџетски), но се финансира и од сопствени средства. На висината на средствата битно влијаеше намалувањето на цената за државната квота од 400 на 200 евра, а тоа пак влијаеше на цената за самофинансирањето. На тој начин Факултетот последниве две години има помал прилив на средства по таа основа.

Деканатот на Факултетот се труди да најде нови начини на финансирање, не само преку отворање на нови студиски програми, туку и преку отворањето на Центарот за обработка на резултатите, како и преку формирањето на Институтот за научно-истражувачка работа во спортот, во соработка со Агенцијата за млади и спорт.

SWOT – анализа

<p>Strengths: предности</p>	<p>Weaknesses: слабости</p>
<p>отворањето на повеќе центри сметаме дека носи можности и за финансиска поддршка.</p>	<p>сметаме дека платите на наставничкиот кадар на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје е меѓу</p>

	најниските на Универзитетот. Освен тоа, речиси и да немаме нови вработени асистенти на Факултетот, а и дел од техничкиот персонал го плаќаме од сопствени средства.
Opportunities: можности	Threats: закани
Се надеваме дека постои некаква можност за приближувањена платитена сите професорина факултетите на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј".	се надеваме дека Владата ќе почне да го применува законот, во врска со тоа дека во спорстките клубови можат да работат само дипломирани тренери од нашиот Факултет.

14. ЗАКЛУЧОЦИ

1. Постои водич за студирање кој е наменет за студентите, а во кој ги имаат сите информации кои им се потребни, а се поврзани со студирањето.
2. На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, постојат две акредитирани насоки на прв циклус студии - четиригодишни академски студии за физичко и здравствено образование и тригодишни стручни студии за спортски тренери.
3. На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, се отпочнати преговорите за отварање на насока за предучилишна настава по физичко и здравствено образование.
4. На Факултетот веќе се изработени програми и треба во најблиска иднина да се побара акредитација и за додипломски студии за физичко образование во:
  - одделенска настава
  - спорт и туризам
  - здравје
  - други
5. На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, постојат две акредитирани насоки на втор циклус студии - за кинезиологија и спортски менаџмент.
6. Во тек се преговорите со Правниот факултет од Скопје за формирање на нова програма на втор циклус - спортско новинарство.
7. Факултетот ги почна преговорите со Медицинскиот факултет од Скопје за формирање на нова програма на втор циклус - кинезитерапија.
8. На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, постои една акредитирана програма за трет циклус студии, за кинезиологија.
9. На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, постојат следните организациони единици:
  - Институт за научно-истражувачка работа во спортот
  - Центар за анализа и обработка на податоци
  - Центар за кариера
  - Центарот за физичко образование (како посебна организациона единица при Факултетот која ја реализира наставата на нематичните факултети)

- Одбор за соработка и доверба со јавноста
  - Одбор за поддршка (алумни) на Факултетот
10. Покрај постоечките, треба да се размисли и да се понудат повеќе насоки и на постдипломските, но и на докторските студии. Притоа секој наставник да се потруди да посочи современа и што е можно понова литература. Секако би требало да се спроведуваат колку е можно повеќе истражувања и тие да се презентираат на предавањата или да презентираат други истражувања од слична област. За втор циклус студии доаѓаат предвид:
    - спортско новинарство
    - спортско право
    - насока кинезитерапија
    - насока рекреација
  11. редметот физичко образование и спорт се спроведува како задолжителен предмет во прва година, на сите факултети на УКИМ.
  12. Се нудат нови изборни предмети од Факултетот на целиот Универзитет (во рамките на 10% од вкупниот фронт на часови).
  13. Би требало да се корегира рестриктивната политика за вработување на млади кадри на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, и во наредниот период да се овозможи вработување на соработници на предметите каде што има потреба.
  14. Академскиот кадар ги задоволува потребите во однос на нивната компетентност за вршење на наставно-образовната и научно-истражувачката дејност. Дел од наставниците и соработниците објавуваат трудови во периодични публикации. Само дел од нив објавуваат во списанија со импакт фактор. Изборот на наставниците и соработниците во наставно-научни звања е во согласност со универзитетските критериуми.
  15. Покриеноста на предметите со наставници задоволува, но голем проблем претставува недостатокот на соработници на повеќе предмети.
  16. Реализацијата на предавањата, менторската и теренската настава во сите студиски програми задоволува.
  17. Веќе три години по ред, по еден професор од Факултетот добива награда Научник на годината, со што влегува во десетте факултети на кои има професори кои имаат најмногу објавени трудови. Ова му дава на Факултетот нова димензија, во смисол дека не ја негуваме само практичната, туку и научната и истражувачката работа.
  18. Факултетот соработува со повеќе факултети на Универзитетот и има наставници кои предаваат од други факултети. Но и професори од нашата институција се поканети на други факултети.
  19. Меѓународната соработка со исти или сродни факултети во странство е на високо ниво. Факултетот има потпишано договори за соработка и размена на кадри и студенти со сите сродни факултети од бившите ЈУ простори, како и со Националната спортска академија од Софија. Факултетот е во преговори со Великотрновскиот универзитет за реализација на проект од Еразмус програмата. Во иднина треба да се аплицира за повеќе заеднички проекти, па дури и студиски програми на втор или трет циклус.

20. Во однос на оспособувањето на студентите, сметаме дека усмената комуникација е на високо ниво, но наставата треба да биде интерактивна и тој принцип треба да се применува повеќе. Компјутерската техника и другите современи технологии се применуваат речиси континуирано.
21. Изборот на темите за дипломските работи, нивниот квалитет и застапеноста по предмети и изборот на комисиите е на задоволително ниво.
22. Во однос на усписите на нови студенти - новиот Деканат превзема интензивни активности и маркетиншки постапки со кои се истакнува вредноста на овие студии и веќе стануваме препознатливи на УКИМ.
23. Факултетот превзема активности и успеа да издејствува законодавно прифаќање на номенклатурата на звањата и занимањата за кои Факултетот издава дипломи.
24. Факултетот треба да бара од државата да бидат финансирани работните места кои порано постоеле, а сега се укинати или згаснати поради одење во пензија (се јавува недостаток на административен и технички персонал).
25. Материјалните и просторните услови на Факултетот не задоволуваат. Факултетот ги користи сите објекти за теоретска и практична настава заедно со Спортската гимназија (средно училиште) и Спортската академија, и заради тоа мора да работи во смени, што е неприфатливо за факултетска установа. Бројот на амфитеатри, сали и лаборатории, исто така не е доволен или изостанува.
26. Со оглед на тоа што при изградбата на новата сала, беа уништени неколку надворешни објекти (игралиште за кошарка, ракомет, фудбал и атлетска патека), поднесено е барање до Агенцијата за млади и спорт за повторна изградба на надворешни мултифункционални објекти.
27. Се применува Законот за високо образование, во смисол 40% од средствата да бидат искористени за наставно-научна работа.
28. Во однос на опремата за настава - сите наставници имаат свои компјутери и принтери. Има вкупно 10 ЛЦД апарати и неколку скенери. Има интернет во сите кабинети.
29. Веќе се прават напори за да се обнови постоечката, но и да се набави нова современа опрема, која ќе може да се користи во Институтот за научно-истражувачката работа во спортот.
30. Библиотеката не е поврзана со интернет библиотеките во светот и нема можност да се нарачуваат книги и списанија. Со доаѓањето на Спортската академија, од нивна страна е узурпиран просторот наменет за читална, така што нашите студенти се принудени да одат во други библиотеки или читални. Во иднина ова треба да се промени.
31. Електронската евиденција на студентите и електронската евиденција за испитите, функционира без пречки.
32. Од сите активности кои ги превземаат вработените на Факултетот на работното место, се одвојуваат 30% проценти од средствата и се наменети за Факултетот, како на пр. одбрана на дипломски работи, магистерски трудови и докторски дисертации, и таа практика треба да продолжи.

33. Начинот на финансирање Факултетот е регулиран со Правилникот за внатрешните односи и работењето на Факултет за физичко образование, спорт и здравје во состав на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, кој е објавен во Универзитетскиот гласник бр. 278 од 04.02.2014 год
34. Дел од финансиските средства кои доаѓаат на Факултетот по различни основи, се користат за плаќање на тековните сметки, за плаќање на техничкиот персонал за кој Владата не ни одобрува средства, но и за сумата од 5% која треба да се плаќа на Универзитетот, а што е законска обврска на сите факултети.
35. Факултетот да конкурира сам, но и со останатите сродни факултети, за повеќе и различни проекти, за да може и на тој начин да се обезбедат средства за купување на опрема на Факултетот и стекнување на искуство во однос на истражувачката работа.
36. За учество на конгрес Факултетот донира противвредност од 300 евра, а за помладите колеги на кои им претстои резиме, со посебно барање е одобрена сума во противвредност од 500 евра.
37. За своите вработени, Факултетот да обезбедува средства за едномесечен стручен престој во други сродни институции во странство, заради размена на искуства, стекнување на нови сознанија во различни области и усовршување.
38. Факултетот да продолжи секоја втора година да го организира Меѓународниот научен конгрес.
39. Списанието (Research in physical education, sport and health), да продолжи да се печати и по можност да вклучува сè поголем број на автори од земјата и од странство.
40. Стручното списание Кондиција, да продолжи да излегува со истата динамика, но истовремено да вклучува и поголем број странски автори.
41. Web страната на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје постои повеќе години, и е постојано дополнувана со нови информации. Сега таа е целосно редизајнирана и навистина секојдневно се дополнува со сите нови информации кои им се потребни на студентите. Новина е што истата е достапна и во англиска верзија. На неа можат да се најдат сите информации за сите три циклуси на студирање (прв, втор и трет) кои им се потребни на студентите. На истата се наоѓаат и сите броеви на списанието Research in physical education, sport and health и стручното списание Кондиција.
42. Да се бараат дополнителни часови по физичко и здравствено образование (секојдневно) во основните и средните училишта, кои ќе бидат противтежа на целодневното седење на учениците во училиште.
43. Изградбата на новата административна зграда на Факултетот и придружните спортски сали и лаборатории, Владата на Р.М. ги започна во кампусот на УКИМ.
44. Новиот Деканат аплицираше и до сега доби три проекти, каде носител е Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, и тоа:
  - Континуирано усовршување или перманентна едукација на наставниците по физичко образование во Р. Македонија

- Самовреднување и вреднување на наставата по физичко и здравствено образование во средните училишта во градот Скопје (проектот е веќе реализиран).
  - Континуирано следење на постигнувањата на учениците спортисти во спортската академија – Скопје, од 2014-2018 година
45. Во иднина, да се акредитира програма за втор и трет виклус студии и на англиски јазик.
46. Мораме да напоменеме дека веќе три години Ректорот одвојува финансиски средства за да се формираат Универзитетски спортски лиги во кошарка, ракомет, фудсал и одбојка, во кои учествуваат сите факултети, а што претставува вистинска промоција на спортот. Притоа, натпреварите се играат во новата сала на Факултетот за физичка култура “Народни херои”. Со оглед на тоа што целокупната организација на овие лиги му е препуштена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, сметаме дека Факултетот го доби заслуженото место и се надеваме дека ја оправдавме довербата. Претседател на Одборот за спорт е проф. Д-р Небојша Марковски.
47. Новиот Деканат набави спортска опрема за сите вработени - тренерки, маички, патики и ски опрема (скии, кондури, јакни, пантолони, ракавици).
48. Новиот Деканат направи договор со Т-мобиле, со што е овозможена лесна комуникација меѓу вработените на факултетот.

КОМИСИЈА ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ